

Kinderopvang verdeeld over nieuwe financieringsplannen

Minister Van Gennip van Sociale Zaken en Werkgelegenheid stuurde de Tweede Kamervorige week een brief over de nieuwe financiering van de kinderopvang.

Daarbij moeten de toeslagen plaatsmaken voor een kostenbijdrage van 4% voor werkende ouders.

De reacties op die plannen zijn verdeeld.

13 okt 2022 - <https://fd.nl/bedrijfsleven/1454507/kinderopvang-verdeeld-over-nieuwe-financieringsplannen-wmj2caZJvGgC>

De kabinetsplannen voor financiering van de kinderopvang, waarbij de toeslagen plaatsmaken voor een kostenbijdrage van 4% voor werkende ouders, vallen niet overal in goede aarde. Het Sociaal en Cultureel Planbureau zet stevige vraagtekens bij het 'dure' beleid dat minister Van Gennip van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vorige week aankondigde. Het zou een opvallende breuk zijn met het huidige beleid om met kinderopvang achterstanden tegen te gaan. Bovendien gaan de plannen voorbij aan het belang van de kwaliteit van de kinderopvang.

Ook kinderopvangbedrijven maken zich zorgen. 'Mijn ruim duizend leden zijn zeer kritisch op de plannen', zegt Emmeline Bijlsma van Brancheorganisatie Kinderopvang (BK). 'De hoge inkomens zullen er enorm van profiteren als straks, onafhankelijk van het inkomen, 96% van de kinderopvangkosten wordt vergoed.' De gezinnen met de laagste inkomens gaan er met deze plannen volgens haar nog steeds op achteruit. 'De toegankelijkheid van de kinderopvang klappt in elkaar.' Haar achterban wil op termijn liever eerst de kinderopvang toegankelijk te maken voor ouders die niet werken, in plaats van die bijna gratis te maken.

'Onwenselijke situatie'

Voorlopig stuiten alle plannen op praktische problemen. De sector heeft nu al zeventuizend werknemers tekort, zegt Bijlsma, terwijl de vraag door bijna gratis kinderopvang waarschijnlijk met een derde zal toenemen. Het personeelstekort zal nog erger worden als de politiek zou besluiten om de kinderopvang helemaal gratis te maken. In de plannen adviseert het overheidsbureau ABDTopconsult om kritisch te kijken of de kosten van het innen van de ouderbijdrage wel opwegen tegen de baten. Ook de eis dat ouders werken zou kunnen vervallen.

Gratis kinderopvang voor iedereen zal de toch al overbelaste kinderopvang verder onder druk zetten. 'Een onwenselijke situatie', zegt Mark Siep van de Delftse kinderopvang Plukkebol. 'De vraag zal enorm toenemen en dat gaat ten koste van werkende ouders. Dit door de groep kinderen die erbij komt van ouders die niet beiden werken. Door de personeelstekorten kan de sector het nu al niet aan.' Het loslaten van de arbeidseis betekent volgens hem dat minder ouders kunnen gaan werken.

Stijgende uurtarieven

Loes Ypma, voorzitter van de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang (BMK), laat een ander geluid horen. 'Wat ons betreft wordt de kinderopvang een basisvoorziening, net als het onderwijs en de zorg.' Ze ziet de vervanging van het toeslagenstelsel door een simpeler stelsel van directe financiering als 'een enorm grote eerste stap'. 'Het is echter een gemiste kans als we niet zo snel mogelijk de tweede stap zetten en de arbeidseis laten vervallen, zodat ieder kind toegang krijgt.'

Verder vreest de branchevereniging, net als het Sociaal en Cultureel Planbureau, dat de uurtarieven van veel kinderopvangaanbieders omhoog zullen gaan door hogere lonen en doordat ouders toch bijna alle kinderopvangkosten vergoed krijgen. 'Dat valt inderdaad te verwachten', denkt Geert de Wit van Kinderopvanggroep Tilburg. 'Maar voor ouders met een smalle beurs wordt de kinderopvang

daardoor onbetaalbaar. Dat moet worden voorkomen door tegelijk met de invoering van de inkomensonafhankelijke ouderbijdrage een maximale uurprijs in te stellen en een verbod op een verplichte aanvullende ouderbijdrage.'

Private equity

Inmiddels is de overheid een onderzoek gestart naar de rol van verschillende financieringsvormen in de kinderopvang, zoals private equity. Daarbij wordt ook gekeken naar mogelijke maatregelen om winsten en tarieven in de opvang te beperken. Ook is een prognose gemaakt van de gevolgen van de stelselherziening op de personeelstekorten in de sector en is besloten dat begin volgend jaar de hoogte van de kinderopvangtoeslag niet meer afhankelijk is van het aantal gewerkte uren.

Bij uitvoerders bestaan grote vraagtekens over de haalbaarheid van begin 2025 als ingangsdatum van het nieuwe kinderopvangstelsel, maar de minister houdt daar aan vast. ABDTopconsult adviseert om de uitvoering van het nieuwe stelsel onder te brengen bij DUO, dat nu al onderwijstaken voor de overheid uitvoert. Ook Ypma van branchevereniging BMK denkt dat dat de meest geschikte partij is, maar Bijlsma van BK is dat niet met ze eens. 'Het is vloeken in de kerk, maar ik denk dat de Dienst Toeslagen van de Belastingdienst een betere keuze is. Zij kennen de sector als geen ander.'

Lees het volledige artikel: <https://fd.nl/bedrijfsleven/1454507/kinderopvang-verdeeld-over-nieuwe-financieringsplannen-wmj2caZJvGgC>